

О. В. НІКІТЧЕНКО, аспірант
(Український державний лісотехнічний університет, м. Львів)

МОЖЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ ЕКО-ЕФЕКТИВНОСТІ

Наукові праці МАУП, 2003, вип. 7, с. 84

Сучасний розвиток суспільства залежить від багатьох факторів. Проходить процес формування розуміння та потреби в його гармонійному розвитку, тобто спроби поєднання природно-техногенних процесів, системи ринкових відносин, соціальних реформ на основі принципів сталого всебічно збалансованого розвитку.

Звичайно, найскладніше цей процес відбувається на промислових підприємствах. На їх діяльність впливають міжнародні, урядові та неурядові організації, зацікавлені в екологічно безпечному розвитку свідомі споживачі. Перед підприємствами постає питання: як, дотримуючись поставлених жорстких екологічних вимог, зберегти рівень економічних показників діяльності.

Узгодити господарську діяльність українських підприємств із зовнішніми вимогами щодо охорони природного довкілля може допомогти стратегія еко-ефективності, яку з успіхом використовують підприємства економічно розвинених країн.

Термін "еко-ефективність" введено Всесвітньою радою підприємців з питань сталого розвитку — World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Він означає поєднання екологічної та економічної ефективності. "Еко-ефективність підприємства досягається наданням конкурентоспроможних за ціною товарів та послуг, які задовольняють потреби людини та підвищують якість життя, сприяють зменшенню навантаження на навколишнє середовище та інтенсивності використання ресурсів протягом усього життєвого циклу товару чи послуги (від розробки продукту до кінцевого знешкодження)"*. Спрощено це визначення можна сформулювати як збільшення об-

сягів виробництва із зменшенням впливу на довкілля.

Еко-ефективність є філософією управління, яка спонукає керівництво підприємства до пошуку шляхів покращання якості навколишнього середовища з одночасним отриманням економічної вигоди. Важливо розуміти, що еко-ефективність не обмежується вдосконаленням практичної діяльності підприємства, навпаки, спрямована на стимулювання творчого підходу та інноваційної діяльності. Крім того, на відміну від традиційного менеджменту еко-ефективність є важливою складовою для будь-якої діяльності як всередині підприємства, так і за його межами, і стосується кожного етапу створення вартості товару та його використання чи споживання, а також утилізації.

Концепція еко-ефективності полягає у розв'язанні трьох завдань:

1. *Зменшення використання ресурсів.* Стосується виявлення можливостей економії енергії, матеріальних, водних, земельних ресурсів, вдосконалення процесу повторного використання та збільшення довговічності товару.
2. *Зменшення навантаження на навколишнє середовище.* Означає зменшення викидів у навколишнє середовище, витрат природних ресурсів, видалення токсичних речовин, збільшення використання відновних ресурсів.
3. *Збільшення споживчої цінності товару.* Означає надання більших вигод споживачу завдяки збільшенню функціональності товару, його безпечності у використанні та споживанні.

Впровадження принципів еко-ефективності у виробничий процес повинно стати запорукою подальшої успішної діяльності підприємства та його конкурентоспроможного позиціонування на ринку.

* http://www.wbcsd.ch/projects/pr_ecoefficiency.htm